

Podcast – Belfius Insights

Uitgeschreven versie van de Podcast (14-02-2022)

Welke impact heeft Omikron nog op de markten?

Elke nieuwe Covid-19 variant brengt schade toe aan de wereldeconomie. Deze keer werden we geconfronteerd met een zeer besmettelijke variant. Hoe zwaar heeft Omikron de economische activiteit onderuit gehaald? Véronique Goossens, Chief Economist van Belfius en Catherine Danse, Senior Economist van Belfius scheppen duidelijkheid.

De impact is er: Omikron weegt op de groei bij het begin van dit jaar. Heel sterk in de VS, waar de Covid-variant nu wel over zijn hoogtepunt heen is. De werkgevers kampen er niet alleen met de vele afwezigheden van hun werknemers, maar ze vinden ook heel moeilijk nieuwe mensen en dat weegt op hun vertrouwen. In Europa is de pandemie-impact erg verscheiden en we menen dat sommige landen de piek van Omikron nog moeten meemaken. Dat weegt ook hier op het gemoed van de werkgevers, vooral in de dienstensectoren. Intussen rukt de inflatie snel op en dit zal ongetwijfeld interen op de koopkracht van de consument. In België zijn we relatief goed beschermd tegen koopkrachtverlies, daarom denken we dat de economisch groei vooral van de consumptie zal komen. Alleszins kunnen we over het hele jaar zeggen dat de groei in het westen boven de trend blijft, hoewel het wat gezapiger wordt dan vorig jaar. De aanhoudende toeleveringsproblemen zijn daar niet vreemd aan.

De toeleveringscrisis verbetert, maar is nog niet opgelost

De spanning in de supply chain blijft een belangrijke parameter om rekening mee te houden. Op het dieptepunt van de toeleveringscrisis zat zowat 14 procent van de goederen die overzee vervoerd werden ergens vast. Vandaag is dat nog 12 procent. De situatie verbetert dus, maar niet substantieel. Omikron slaat wild om zich heen en zorgt voor veel uitval bij de werknemers die bijvoorbeeld containers laden en lossen. Die vertragingen komen bovenop de vertragingen die nog niet van de baan zijn. Dat geldt evengoed voor de vrachtwagenchauffeurs die de goederen landinwaarts brengen.

De prijs voor het zeetransport van China naar Europa en omgekeerd bereikte in de maand januari zelfs een nieuw hoogtepunt, nadat hij al

verviervoudigd was tijdens de pandemie. Er is eenvoudigweg een tekort aan schepen en nieuwe komen er maar met mondjesmaat bij. Een handvol scheepvaartrederijen heeft ook een grote marktmacht, waardoor de prijzen veel hoger zullen blijven dan voorheen.

Als het goederentransport overzee de komende twee jaar niet goedkoper wordt dan zullen de wereldwijde importprijzen met 10,6% stijgen, wat producten in de winkel gemiddeld 1,5 procent duurder zal maken, zegt de UNCTAD, het handelsdepartement van de Verenigde Naties. Hoge transportprijzen zullen zich nestelen in goedkope producten. Het wordt dan ook minder interessant voor bedrijven om hun goederen of onderdelen uit een exotisch land te halen. Ook niet onderschatten: elektronica en computers zijn par excellence producten met een zeer diepe supply chain. Een smartphone, bijvoorbeeld. Die bevat honderden componenten die uit tientallen landen komen, vaak verspreid over vijf à zes continenten. Het begint bij de grondstoffen die uit Afrika kunnen komen, een stukje technologie dat in Duitsland of in Japan wordt gemaakt, transistoren die in Frankrijk worden gefabriceerd en daarna een plastic behuizing krijgen in China. Vervolgens worden al die onderdeeljes verscheept naar Zuid-Korea waar ze in elkaar worden gestoken. Daarna wordt het eindproduct opnieuw op een schip gezet richting eindbestemming. Een product legt dus vaak vele tienduizenden kilometers af, voor we het bij ons in de winkel vinden. Als al dat vervoer structureel duurder blijft, dan zullen we meer moeten neertellen voor een smartphone.

Het chipstekort houdt aan

Ook het tekort aan chips blijft een prominent probleem. Sommige autoconstructeurs hebben zelfs fabrieken moeten stilleggen. En ook al lijkt

het iets beter te gaan, blijft de bezorgdheid alleszins groot. Volgens het Handelsdepartement van de Amerikaanse regering steeg de vraag naar chips sinds 2019 met 17 procent. We hebben immers massaal elektronica gekocht sinds de pandemie begon. Maar er waren ook veel computerchips nodig om de vaccinontwikkeling te versnellen, er werden beademingsmachines bijgemaakt, we zijn massaal getest en ondergingen contact tracing dankzij computerchips, we gingen wereldwijd werken, studeren en elkaar ontmoeten op afstand en ook daarvoor waren meer chips nodig.

Snel capaciteit bijbouwen is een mission impossible. Het duurt jaren vooraleer er een chipsfabriek staat, die operationeel is. Eerst moet er grondig getest worden, want chips bevatten elementen die tientallen miljardsten van een millimeter groot zijn. Hoge precisie is daarbij van onmetelijk belang. Wel hebben de chipsfabrieken wereldwijd zowat 90 procent van hun capaciteit gebruikt, wat hoger is dan normaal. Ze wisten zelfs al voor de pandemie dat de behoefte naar halfgeleiders in de komende decennia enkel maar ging toenemen. 5G-technologie zal het immers mogelijk maken om alles met alles te verbinden. Zelfs een vuilbak in de straat zal geconnecteerd worden met de ophaaldienst zodat die kan langskomen wanneer hij vol zit. Ook de markt van elektrische auto's zal openbloeien en een grote vraag naar chips in gang zetten.

Er wordt daarom met grote snelheid geïnvesteerd in nieuwe productiecapaciteit. Volgens The Semiconductor Industry Association werd er 150 miljard dollar gepompt in de sector en de verwachting is dat dit in 2022 ook zo zal zijn.

En er is nog meer op komst. In de VS wil de regering miljarden investeren in wetenschappelijk onderzoek en ontwikkeling van de halfgeleiders om een voorsprong te nemen op China en minder

afhankelijk te worden van Taiwan. Ook de Europese Unie is in actie geschoten met een miljardenprogramma om meer chips op Europese bodem te maken. Het Leuvense kenniscentrum Imec zal daarin zelfs een sleutelrol vervullen.

Dit was Belfius Insights. Abonneer u en mis geen enkele aflevering. Tot de volgende keer!

Verrassend hoge inflatie

In de VS zien we de Federal Reserve al een strengere houding aannemen. De Europese Centrale Bank doet voorlopig niets nieuws, maar geeft wel aan dat de hoge inflatiecijfers haar verrassen. Voorlopig blijft ze bij de politiek om nieuwe aankopen van obligaties in de markt af te bouwen. En eens dat gebeurd is, dan pas kan er over renteverhogingen gepraat worden. En dan moet de inflatie ook hoog genoeg blijven. De markten geloven er niet meer in en denken dat de ECB de rente agressief zal optrekken: dit jaar met een half procent en volgend jaar nog eens met een half procent. Belfius Strategic Research gelooft dat de markten overdrijven. We verwachten slechts één kleine renteverhoging op het einde van het jaar, en een verdere geleidelijke verhoging volgend jaar. De korte termijnrente zit dus in de lift, maar dat kan je ook zeggen over de lange termijnrente. Toch zal de stijging van deze lange termijrentes geleidelijk gebeuren. Hoe dan ook zal lenen wat duurder worden. Maar historisch gezien blijft de rente erg laag.